

Joan Guitart

Conseller d'Ensenyament del 1980 al 1988

“Els canvis que s'introdueixen en el sistema educatiu han de ser molt mesurats, molt pensats i molt acordats”

Durant la seva llarga trajectòria ha exercit de químic, editor i polític. Va entrar en contacte amb el món educatiu a l'època del govern de Tarradellas, en què va ocupar el càrrec de secretari general del conseller d'Ensenyament Pere Pi-Sunyer

Joan Guitart

Pregunta: De totes les feines que ha fet, ¿quina és la que li ha semblat més gratificant?

Resposta: Una de les feines més gratificants que he fet és la d'editor: és apassionant perquè cada llibre és una aventura. De les dues conselleries que ocupat, tinc molt bon record d'Ensenyament. Els primers anys van ser molt difícils però apassionants, perquè vam crear un Departament des de zero.

P. ¿De què se sent més orgullós com a conseller d'Ensenyament?

R. Hi havia coses que en aquella època semblaven molt difícils. Per exemple, recordo que, quan van fer les transferències el primer mes que pagàvem nosaltres les nòmines des de Madrid ens van dir “no us en sortireu”, i ens en vam sortir. Una de les coses que m'han produït més satisfacció és estructurar un departament que podia col·laborar a millorar l'educació. Després van ser uns anys de moltes iniciatives, sobretot amb tres programes molt importants: la introducció de la informàtica a les escoles, la incorporació de l'audiovisual com a instrument educatiu i l'impuls dels idiomes, sobretot de l'anglès.

P. ¿I alguna cosa que li hagués agradat fer?

R. Home, hi ha tantes coses! Nosaltres teníem la impressió que, d'una banda, teníem competències limitades i, de l'altra, la sensació d'inexperiència. Però ens movíem molt. Per exemple, ara que es parla tant de la formació professional dual, nosaltres ho vam

aplicar amb algunes empreses. Jo vaig anar a Alemanya i ho vaig aplicar. ¿Què va passar amb això? Doncs el que va passar és que el nostre és un país crític: ens deien “aneu amb compte perquè la pràctica no és tant el fet d'aprendre un ofici en una empresa com introduir altres elements, com ara l'esperit de treball, de conèixer com funcionen les coses, com s'ordena el treball a les empreses”. Tenies la impressió que calia fer més coses. El sistema era molt defectuós encara. Per exemple, el sistema d'elecció de directors de centres i el sistema de funcionariat eren dos elements inevitables, però alhora estaves convençut que no era la bona fórmula. A mi m'hagués agradat que hi hagués hagut una carrera professional i que hagués culminat en una persona més formada. Hi havia moltes dificultats heretades del sistema. El mateix sistema funcional: vam haver de fer moltes escoles perquè no n'hi havia, i s'hi van haver d'incorporar molts nous mestres. I jo pensava: d'aquí uns quants anys tots aquests mestres tindran aproximadament la mateixa edat. Són

els inconvenients d'agafar un sistema que havia estat molt oblidat.

P. ¿Durant el seu període com a conseller es va aplicar la LOGSE?

R. No, es va aplicar la LODE. Si que vam organitzar grups de treball i vam fer experiències.

P. ¿Com la veu ara, la LOGSE?

R. Jo he recollit moltes crítiques de la LOGSE. Per un costat, semblava necessari que hi hagués una reforma i, per l'altre, pel que ha rebut després, tinc la impressió que no vam estar del tot encertats. Però en el món educatiu hi ha les dues tendències: d'una banda, et diuen que s'han d'introduir reformes en el sistema per adaptar-lo al món del moment, i de l'altra, et diuen que no modifiquis les lleis perquè és un problema d'estabilitat. Et reclamen canvi i també estabilitat. Probablement totes dues coses són certes. El que vol dir és que els canvis que s'introdueixen en el sistema educatiu han de ser molt mesurats, molt pensats i molt acordats. Hi ha d'haver un consens. Si no hi ha un consens, com va ser el cas de la LOGSE, hi

ha problemes.

P. ¿Però creu que és possible un consens en matèria educativa?

R. És difícil perquè hi ha els interessos de les persones. Jo tinc la impressió que moltes vegades els sindicats no han sigut un element positiu. Defensen uns determinats interessos i es converteixen en una cosa molt corporativista. I probablement els canvis que es van introduir exigien una altra actuació.

P. ¿Què va fer la Generalitat per les Escoles d'Estiu quan vostè era conseller?

R. Teníem un problema molt important. Havíem aconseguit introduir el català al centre educatiu, i resulta que el 62% dels professors no sabien català, i el 28% deien que no l'entien. I amb aquest material havíem de construir un sistema educatiu en què el català fos, si més no, una assignatura obligatòria. Això només es podia aconseguir amb un reciclatge. Aleshores les primeres escoles d'estiu es van concentrar bàsicament en el reciclatge en matèria de català. I em sembla que hi van passar unes 30.000 persones. Comptàvem amb els ICE com a element fonamental, i després totes les escoles d'estius que hi havia. El primer any ja hi havia uns programes elaborats per unes quantes persones que es van repartir perquè les escoles d'estiu poguessin impartir aquest reciclatge de català. Aleshores quan hi havia un concurs de trasllat, el que sabia català tenia prioritat per cobrir una plaça en una escola. Mai vam permetre que un professor de català que no fos mestre anés a una escola a fer el català. Això ho volíem evitar.

P. En unes declaracions recollides per *La Vanguardia* el 1983, vostè va dir “Si les escoles d'Estiu no existissin, les hauríem d'inventar”. ¿Encara ho diria ara, això?

R. Sí, i tant, per molts motius. Una de les coses que es reclama és la formació permanent. L'escola d'estiu és el moment adequat perquè els mestres tinguin un període de treball, de recuperació, etc. I el mes de juliol és un bon moment perquè ho facin. És un mes que teòricament es dedica a això i, per tant, l'escola d'estiu fa una feina fonamental en aquest sentit.

P. ¿Com veu la situació actual de l'educació?

R. Jo crec que el món va millorant. En aquests moments tots els governs i tothom insisteixen en la importància de l'educació. I, a més, la multitud d'estudiants que accedeixen a l'ensenyament superior és una cosa molt positiva. I els governs fan el que poden. Diuen que els diners no són l'únic que importa, i segur que no ho són, però sí que són molt importants, sobretot per resoldre el problema dels que queden més endarrerits.

“Els primers anys van ser molt difícils però apassionants, perquè vam crear un Departament des de zero”

“Jo tinc la impressió que moltes vegades els sindicats no han sigut un element positiu”

“Una de les coses que es reclama és la formació permanent. L'escola d'estiu és el moment adequat perquè els mestres tinguin un període de treball, de recuperació, etc. I el mes de juliol és un bon moment perquè ho facin”